Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 216. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 1 (13) Octomvre 1896.

„Formulare" cu douĕ tăişurĭ.

Este fórte caracteristică şi instructivă polemica, ce s'a iscat între Saşii „verdĭ" şi moderaţĭ asupra formulărei, ce s'a dat de astă dată scrisórei de convocare a viitórei conferenţe săsescĭ, numită „Sachsentag".

Nu numai atât însĕ, ci mai aruncă şi o lumină destul de tare asupra intrigei, ce-o ţese guvernul cu concursul adicţilor sĕi saşĭ, pentru ca, slăbind pe aceştia, sĕ lovéscă în Românĭ, paralisând şi mai mult mişcarea lor naţională.

Despre br. Banffy se vorbesce, că n'are pretenţia de-a fi tobă de carte, dér pentru aceea scie sĕ fiă fórte astut şi viclén, aşa încât a întrecut şi cea mai rafinată circumspecţiune săséscă.

Póte că îi şi dă mâna sĕ fiă mai viclén, căcĭ dispune de putere şi puterea este, cum scim, un colosal factor înaintea prudenţilor şi circumspecţilor noştri din fostul *Fundus regius.*

Cum o fi, cum n'o fi destul că prudenţii şi circumspecţii dela Sibiiu au fost prinşĭ de br. Banffy într'o cursă cu o fineţă, la care ei de sigur nu s'au aşteptat.

Noi adecă suntem de firma părere, că convocarea „Sachsentag"-ului s'a făcut cu scirea şi cu învoirea prealabilă a guvernului. Acésta a mărturisit'o pe faţă organul Saşilor moderaţĭ din Braşov, dicênd, că s'a dat convocărei la „Sachsentag" anume o formulare, care sĕ-i facă posibil ministrului de-a permite adunarea, căcĭ altfel ar fi trebuit s'o opréscă, ca şi pe a Românilor.

Organul de căpeteniă al Saşilor moderaţĭ, „Sieb. d. Tageblatt", vine şi el la rêndul lui sĕ constate, că într'adevĕr acea formulare reuşită şi surprindĕtóre a convocărei, prin care se admit la „Sachsentag" în genere toţĭ alegĕtorii dietalĭ din anumite cercurĭ ale fostului fund regesc, carĭ stau pe basa programului săsesc, *fără deosebire de confesiune şi naţionalitate*, este în adevĕr dictată de precauţiunea momentului.

Până acuma n'au fost conchiămaţĭ la conferenţa săséscă alegĕtorii din anumite cercurĭ, ci în genere „din ţinuturile săsescĭ." Acum, prin numirea cercurilor, au rĕmas escluşĭ dela învitare numĕroşii Saşĭ, carĭ trăesc în comunele, ce în urma împărţirei cercurilor electorale au fost alăturate la cercurĭ nesăsescĭ. Sunt vre-o 60 de comune săsescĭ de acestea, carĭ de astă-dată nu sunt chiămate la adunare, pe când alegĕtorii dietalĭ de altă naţionalitate, din cercurĭ, de pildă, ca Hermanul şi Sebeşul, décă consimt cu programul săsesc, pot lua parte la adunare.

E invederat, că inovaţiunea nu este nicĭdecum atât de nevinovată din punct de vedere al intereselor de rassă săsescĭ şi în genere al intereselor de naţionalitate, cum vré sĕ presente lucrul „Tageblatt" din Sibiiu, cu o dialectică de-altfel vrednică de admirat.

Nu ne iértă spaţiul a intra astădĭ în amĕnuntele motivelor, ce le produce numita fóiă pentru a justifica procederea comitetului central săsesc. Ne mărginim numai a arăta, că într'o singură privinţă minunata formulare a convocărei din cestiune apare reuşită, şi adecă acolo, unde lovesce în Românĭ, neuitând totodată nicĭ pe Saşĭ.

Douĕ muşce a vrut sĕ omóre de-odată Banffy cu o lovitură: organisaţia Saşilor a adus'o în tărbăcélă, ér prin adausul „fără deosebire de confesiune şi naţionalitate", adoptat de comitetul săsesc, şi-a deschis în adevĕr o portiţă spre a puté permite ţinerea conferenţei săsescĭ pe basa programului săsesc, pe care nu-l consideră de loc periculos, dér a făcut cu totul imposibil Românilor chiar de-a urma esemplul săsesc, deóre-ce sciut este, că monstruósele ordinaţiunĭ minsteriale, carĭ lovesc în organisaţia partidei nóstre naţionale şi opresc conferenţa nóstră, declară unisono, că organisaţiune şi întrunirĭ tocmai din causa programului nostru dela 1881 nu se permit.

Revista dela Chalons.

Vinerea trecută s'a ţinut la Chalons în presenţa Ţarului marea revistă a trupelor francese.

Măcar-că plouase tótă nóptea totuşĭ óspeţĭ erau adunaţĭ pe câmpul revistei cel puţin 150.000

La revistă au luat parte activă conform datelor oficióse 3090 oficerĭ, 66.756 soldaţĭ, 18.679 cai cu 1060 tunurĭ şi carĕ.

Generalul *Saussier* călări deja diminéţa peste întreg câmpul de manevră pentru de-a esamina terenul. Priveliştea era admirabilă şi interesul cel mai mare era concentrat asupra vênătorilor, zuavilor şi tirailerilor.

La $^1/_4$ 11 óre bubuite de tunurĭ anunţară sosirea preşedintelui *Faure* la staţiunea *Bouy*, şi în momentul acela se ridică în vĕzduh un balon imens impodobit cu colorĭ rusescĭ şi francese. Preşedintele Faure şi miniştri precum şi preşedinţii camerelor erau îmbrăcaţĭ în frac negru şi aşteptau sosirea Ţarului, care *dormise în tren*, la staţiunea Mezy.

101 salve de tun salutară trenul imperial la sosire. Musicele infanteriei şi artileriei intonară imnul rusĕsc. *Impĕratul* cobori din vagon, la ale cărui uşe steteau doi cazacĭ ca pază. Preşedintele *Faure*, cu capul desvĕlit păşi spre vagon pentru de-a saluta părechea imperială.

După un schimb de câte-va vorbe împĕratul, împĕrătésa şi Faure urcară într'un landou, care avé sĕ-i ducă pe câmpul de paradă. Escorta o formau călĕreţĭ africanĭ şi Şpahii cu burnusurĭ albe şi roşii.

Ajunşĭ pe câmp, Ţarul se coborî din landou şi urcă pe un cal favorit al sĕu, tot asemenea şi generalii din suita sa, până când Ţarina şi Fuure rĕmaseră în landou.

In trap rapid călări apoi Ţarul spre trupele înşirate, urmat de o suită splendidă şi aclamat din tóte părţile cu strigăte de: „*Vive Russie! Vive le Czar! Vive l'Imperatrice! Vive l'Armée!*" Entusiasmul ajunse la culme când Ţarul ajunse înaintea trupelor. Armata, în frunte cu Ţarul, şi încungiurată de popor oferea un aspect imposant.

Intre sunetele tobelor şi trompetelor apoi ale musicelor, carĭ cântau pe rênd imnul rusĕsc şi Marseilesa, Ţarul urmat de Ţarină şi preşedintele Faure şi de escortă luă frontul trupelor. Stindardele se plecau înaintea ambilor căpetenii de stat, carĭ salutau cu capurile desvĕlite.

Când Ţarul ajunse la tribunele, de unde avea se priméscă defilarea, ovaţiunile mulţimei se renoiră. Intre strigăte intusiaste Ţarul coborî de pe cal şi urcă tribuna de onóre, pe care mai luară loc la drépta Ţarului preşedinţii camerelor *Loubet* şi *Brisson*, ér la stânga sa preşedintele *Faure*, *Ţarina* şi ministrul-preşedinte *Méline.*

Se începŭ defilarea. Mai întâiŭ trecŭ pe dinaintea Ţarului ministrul de resbel generalul Billot, cu stabul şi cu escorta de dragonĭ, fiind viu aplaudaţĭ. Urmă apoi generalul *Saussier.* Cele d'intâiŭ trupe, carĭ defilară, au fost *vênătorii alpinĭ*, salutaţĭ călduros din partea publicului. Apoi urmară *Zuavii* între manifestaţiunĭ simpatice. Un adevĕrat entusiasm produseră *Turcii* africanĭ. Urmară apoi diferite trupe dintre carĭ *secţiunea acronautică* produse sensaţiă deosebită. *Cavaleria* defilă escelent şi în fine defilară bateriile.

Impĕratul urmări cu ochĭ scrutătorĭ şi cu incordată atenţiune defilarea trupelor, *salutând neîncetat şi ridicând mâna în semn de recunoscinţă*

Fórte interesant fŭ finitul revistei. Intrégă cavaleria, ca un om esecută un *atac asupra tribunei Ţarului*, şi sutele de escadróne deodată se opriră ca lovite de fulgerĭ la depărtare de câţĭ-va metri dela tribună. Manevra acésta fŭ salutată de

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Dela teatru.

(Fine.)

Alt defect, înrudit cu acesta, e *frica de public.*

Pentru un scriitor tînĕr publicul mare este un Sphinx, un monstru teribil în mânile căruia el e silit sĕ predea fătul fantasiei sale — şi puţinĭ Oedipĭ esistă, carĭ sĕ scape cu faţa curată din acest esamen.

Ce însemnéză publicul mare, nepricepĕtor o scie orĭ şi cine s'a interesat de sórtea poeţilor marĭ. Nerecunoscuţĭ decât de câţĭ-va amicĭ şi pricepĕtorĭ, cei mai mulţĭ dintre ei au trebuit sĕ supórte rîsul sarcastic, batjocura séu tăcerea glótei nepricepĕtóre. O vĕdită pildă ne ofere în literatura română sórtea bietului Eminescu. Numai după mórtea lor, după anĭ de dile ajung şi ei poporalĭ prin lupta acelor puţinĭ, carĭ i-au cunoscut.

Scriitorul, care păşesce mai întâiŭ pe terenul literaturei o scie bine acésta şi cu gróză sĕ cugetă la prejudiţiile şi la încăpăţînarea, cu care ţine publicul la câte o frasă estetică învechită, rĕu comentată şi în cele mai multe casurĭ nepricepută. Şi mai ales într'o ţéră, unde sĕ scriu pe fiăcare an atâtea mii de cărţi nouă, carĭ aduc cu sine sute de nume necunoscute, e greu décă ai cădut odată în disgraţia publicului sĕ te mai poţĭ ridica, — e greu mai ales pentru un scriitor dramatic. Romanul séu poesia se cetesce acasă, celui care nu-i place dă din cap şi pune cartea la o parte, fiindu-i frică sĕ vorbéscă de ea pentru-ca nu cum-va sĕ-şĭ dea de gol lipsa sa de pricepere. Drama însĕ sĕ represintă înaintea unui public mare, e comentată între acte şi décă unul o flueră, flueră cu toţii, ca sĕ arate că o pricep. Décă scriitorul nu s'a silit sĕ întreţese în ea părţĭ, carĭ plac publicului atuncĭ nicĭ n'ajunge pe scenă, căcĭ directorii de teatre nu vor sĕ se espună la fluierăturĭ. Şi în fine chiar de ar ajunge, fluierăturile însemnéză marşul ei de înmormêntare, căcĭ pentru a doua óră sĕ va feri orĭ ce teatru sĕ o mai pună în scenă.

Aceste tóte considerate trebue sĕ le cumpănéscă scriitorul şi vrênd nevrênd frica de public îl face sĕ introducă în piesa sa locurĭ nepotrivite pentru un pricepĕtor, plăcute însĕ glótei.

Haas face multe concesiunĭ pe séma publicului — şi e practică acéstă metodă, ea arată însĕ slăbiciune şi lipsă de „caracter artistic".

Noi pe ómenii fără caracter nu-i putem suferi, ne displace decĭ lipsa de „caracter artistic" la un scriitor, cu atât mai mult iubim şi stimăm pe scriitorii numiţĭ „cu capu a mână", carĭ stau neclintiţĭ în faţa înjuriilor glótei, cum stă o stâncă isbită de slabele valurĭ şi când publicul îl flueră, el fluerá şi mai tare — prostia glótei.

Şi care este sórtea lor?

Cei ce fac publicului pe plac câştigă popularitate, devin cetiţĭ, ceea-ce îi îndémnă sĕ scrie mai departe în felul început, devin demagogĭ. Insĕ glóta sĕ ridică, pe când ei stau pe loc şi cei mai mulţĭ dintre ei sunt siliţĭ deja în viéţă sĕ vadă, că nu-i mai cetesc decât copii şi bĕtrâne, ér aceeaşĭ glótă, care-l preamărise îi strigă acum „demagog"! Er scriitorul temerar luptă mai departe scrie din nou, e fluierat, érăşĭ scrie şi ér e fluierat până mai pe urmă tot mai mulţĭ află de el, tot mai mulţĭ încep sĕ-i esprime numele cu sfială, ér în sfîrşit el devine iubitul scriitor al tuturor. N'avem decât sĕ privim şi în literatura română şi sĕ comparăm pe Bolintineanu cu Caragiale.

Göthe a dis: „Şi décă „Götz"*) al meu e jucat de o societate de diletanţĭ, *carĭ îl pricep*, sunt mai vesel, decât audind că s'a jucat pe scena cutărui teatru mare". Când Macs Klinger a cioplit în marmoră colorată statua Cassandrei şi i-a pus ochĭ de sticlă, mulţĭ vor fi trecut pe lângă ea surîdênd cu ironie şi mărturisesc, că între acei mulţĭ am fost şi eu, sedus de principiile estetice, carĭ nu admit statuă de marmoră colorată. Când însĕ am început sĕ o privesc mai bine, descoperii în ea tot mai multe frumseţĭ şi ajunsese un timp unde servitorii museului din Lipsca începură sĕ mĕ privéscă cu curiositate, căcĭ prea mergeam des la museu şi prea steteam mult înaintea statuei Cassandrei.

Ibsen a biciuit societatea norvegiană în piesele sale aşa aspru, că a fost silit sĕ-şĭ părăséscă patria. In toiul fluerăturilor el scrise pe: „Duşmanul poporului", unde aruncă societăţii prin gura doctorului epi-

*) „Götz von Berlichingen" e o tragedie renumită de Göthe.

aclamațiunĭ sgomotóse din partea publicului și plăcù fórte mult Țarului.

Când părechea imperială se coborî de pe tribună mulțimea erupse din nou în strigăte frenetice de: „*Vive le Czar! Vive la Czarine! Vive la Russie! Vine la France! Vive le Président!*" Țarul chiămà la sine pe generalul *Billot* și-șĭ esprimà mulțumirea sa pentru ținuta trupelor. Intors la cartierul sĕu Țarul îl chiămà înc'odată la sine pe ministrul de resbel și-i predete *portretul sĕu impodobit cu diamante*, care se póte purta ca *decorațiune la gât*.

După finirea revistei se dete un *dejun* la care fură invitate aprópe 400 de persóne, între carĭ atașații militarĭ străinĭ, ambasadorul *Mohrenhaim*, comandanții de corp și generalii de diviziune și brigadă.

Către sfîrșitul dejunului președintele *Faure* rosti următorul *toast*:

„Majestatea Vóstră stațĭ sĕ ne părăsițĭ după o visită, care va lăsa amintirĭ neșterse în analele celor douĕ țĕrĭ „ale nóstre. Ca și surîsul unei prevestirĭ „norocóse, va rĕmâné legată cu visita „acésta amintirea presenței grațióse a „Maj. Sale împĕrătesei. La Paris Majes„tățile Vóstre au fost aclamate de na„țiunea întrégă, la Cherbourg și la Cha„lons Ele au fost primite de ceea ce „ține mai mult de inima Franciei: ar„mata și marina sa. Armata francesă sa„lută aci pe Majestatea Vóstră. Din „causa deselor aniversărĭ ale gloriosului „lor trecut, marinarii și soldații francesĭ „schimbă cu frații lor din Rusia dovedĭ „de cordialitate și urărĭ. Adĭ în numele „armatei și marinei francese, rog pe Ma„jestatea Vóstră sĕ priméscă, pentru ar„matele sale de uscat și de mare, afir„marea solemnă a amiciției nóstre ne„strămutate. Béu pentru armata și ma„rina ruséscă! Ridic paharul meu în „onórea Majestăților Lor Impĕratul și „Impĕrătésa!"

Impĕratul *Nicolae* ciocni păharul sĕu cu păharul președintelui și rĕspunse următórele:

„In portul Cherbourg la sosirea nós„tră am putut admira escadra francesă; „adĭ în ajun de a părăsi frumósa d-vóstră „țéră ne-am desfătat cu spectacolul mi„litar cel mai impunĕtor, asistând la re„vista trupelor francese pe terenul obicĭ„nuit al esercițiilor lor. Francia póte fi „mândră de armata sa. Avețĭ dreptate „sĕ dicețĭ, domnule președinte, că cele „douĕ țĕrĭ sunt legate printr'o amiciție „nestrămutată, precum și între armatele „nóstre esistă un sentiment adênc de „confraternitate de arme. Ridic paharul „meu în onórea armatelor d-vóstră de „uscat și de mare! Béu în sănĕtatea „Președintelui Republicei francese!".

După dejun părechea imperială ruséscă plecà spre Darmstadt. Impĕratul îșĭ luà rĕmas bun dela președințele Faure stringându-i cu căldură mâna și îmbrățișindu-l.

Mișcărĭ electorale.

Manifestul „partidei poporale". Intre manifestele către alegĕtorĭ ale diferitelor partide ungurescĭ, cel mai înverșiunat este, fără îndoélă, manifestul „partidei poporale". In acest manifest se provócă alegĕtorii la luptă pe mórte și viéță în contra celor cu „liberalismul" pe căciulă, „carĭ de 22 de anĭ, de când sunt la putere, au distrus aședămintele nóstre de stat, au turburat poporul, ni-au vătĕmat consciința, ni-au turburat pacea, au împovorat țéra cu datorii, ér pe cetățenĭ cu dărĭ, în timp ce statul a fost degradat din partea lor la un mijloc pentru ajungerea scopurilor lor"... „Ce le pasă?" — dice manifestul — „în mâna lor (a „liberalilor") este puterea, baionetele gendarmilor, încuartirarea puterei armate; în mâna lor este punga, cu care cumpără și mituesc, în timp ce poporul este sĕrac, ér pânea, pe care acesta și-o câștigă cu sudórea feței sale, ei i-o sechestréză. Acesta este guvernul liberal și dominațiunea lui de partid, care nu respectéză nimic, care se pune în serviciul banului, a pompei, a stricăciunei morale și patria (dieta) o consideră drept marfă, vinde anticipando cercurile și pe alegĕtorĭ, ér drepturile constituționale ale poporului le confiscă"...

După acéstă întroducere, manifestul espune programul „partidei poporale", din care însemnăm următórele: „Susținerea integră a constituției milenare a statului ungar"; împuținarea censului și o nouă arondare mai dréptă a cercurilor electorale; susținerea integră, garantarea și desvoltarea drepturilor autonome ale poporului mai ales în comune și comitate; dreptul de întrunire în adunărĭ și reuniunĭ sĕ nu mai fiă dependent de arbitriul guvernului, ci sĕ se reguleze prin lege; față cu *naționalitățile* — se dice în manifest — „partida poporală vré sĕ fiă dréptă și a anunțat în programul sĕu, că pretensiunile lor, *întru cât consună cu unitatea statului maghiar și cu caracterul lui național* le va apreția, dorind ca ele sĕ aibă parte de-o tractare dréptă și démnă" etc. etc. Cu alte cuvinte, „nessze semmit fogd meg jól", — ei vor „apreția" pretensiunile nóstre, dĕcă și întru cât vor permite postulatele — *maghiarisărei!*

SCIRILE DILEI.

— 30 Septemvre.

Serbare școlară. Erĭ s'a serbat diua *S.-tei Sofii*, patróna școlelor române din loc, printr'un serviciu divin oficiat în biserica S-lui Nicolae, la care s'a făcut pomenirea fericiților întemeiătorĭ și bine-făcĕtorĭ ai acestor școle. Au asistat, pe lângă corpul profesoral cu întrégă tinerimea școlară, numĕroșĭ fruntașĭ ai inteligenței române din loc și popor în numĕr mare, așa că abia aveau loc în biserică. După terminarea rugăciunilor, preoții celebranțĭ plecară în procesiune la gimnasiu, mergênd în frunte tinerimea școlară cu stindardele. Aci, în fața unui public fórte numĕros de dame și bărbațĭ, d-nii protopopĭ I. *Petric* și V. *Voina* cu d-l diacon I. *Prișcu*, ca preoțĭ celebranțĭ, la carĭ se mai adause și dl protopop din cetate B. *Baiulescu*, oficiară sânțirea apei, după care urmà un discurs festiv, rostit de dl *Aurel Ciortea*, unul dintre noii profesorĭ veniți în tómna acésta la Brașov, care prin discursul sĕu de erĭ a dat o probă prea frumósă de seriositatea ideilor și de superiositatea aptitudinelor sale spirituale.

D-sa vorbì despre *ajutorul de sine*, — temă filosofică, lucrată cu multă pĕtrundere și cunoscință de causă, pe care publicul a ascultat'o cu deosebită atențiune, ér la urmă a aplaudat'o sgomotos. Vom publica în proximii numerĭ acest valoros discurs, asupra căruia atragem de pe acum atențiunea cetitorilor noștri. Serbarea s'a încheiat prin stropirea cu apă sânțită a salei și a publicului present. Tot cu ocasiunea asta am avut plăcerea de-a audi și corul studenților cântând pentru întâia-óră câte-va piese sub conducerea noului profesor de cântărĭ, d-l Timoteiu *Popovicĭ*. Corul a fost dirigiat cu fórte frumos succes. Publicul șĭ-a și manifestat mulțămirea sa felicitând cu căldură pe d-l Popovicĭ, ca și pe d-l Ciortea.

— o —

AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria ai României, precum și A. S. R. Principele ereditar de Saxa-Coburg-Ghota și A. S. I. Marele Duce rusesc Boris Vladimirovici, a sosit alaltăerĭ séra în Bucurescĭ, descindĕnd la Castelul Cotrocenĭ. Inalții óspețĭ au plecat ierĭ la Câmpulung și de acolo în munțĭ pentru a lua parte la o mare vênătóre de urșĭ. Vênătórea va dura trei dile și în acest timp vênătorii vor durmi sub corturĭ și vor lua atât dejunul cât și prândul în pădure.

— o —

Viriliștĭ românĭ în comitatul Făgărașuluĭ sunt următorii: Ioan cav. de *Pușcariu* (Bran), Dr. Ioan *Șenchea* (Făgăraș), Nicolau *Garoiu* advocat (Zĕrneștĭ), Dr. Iancu Mețian (Zĕrneștĭ), Nicolae *Chiornița* (Cuciulata), Nicolae *Șerban* preot (Voila), Nicolae *Manoiu* jun. (Bran), Moise *Moșoiu* (Tohanul nou), Traian *Mețianu* protopop (Zĕrneștĭ), Dr. Andreiŭ *Micu* (Făgăraș), Iosif *Pușcariu* advocat (Brașov), Dr. Nicolae *Motoc* adv. (Făgăraș), Dumitru *Chișerean* preot (Făgăraș), George *Vasu* proprietar (Voila), Oni *Garbocea* comerciant (Bran), Petru *Leluțiu* proprietar (Beșimbac), Nicolau *Penciu* jude de trib. pens. (Veneția), Spiridon *Mardan* preot (Sâmbăta sup.), Iuliu *Dan* protopop (Făgăraș), Iacob *Zorca* preot (Vlădenĭ), Ion *Pop* preot (Sâmbăta sup.) și Teodor *Vulcan* comerciant (Zĕrneștĭ). *Cu toții 21.*

— o —

„Liga română". Erĭ, Duminecă, a apărut nr. 2 al organului „Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor", care de aicĭ încolo va apĕré regulat în fiă-care Duminecă sub direcția comitetului central esecutiv al Ligei. Nr. 2 are un cuprins bogat și interesant, ce se referă tot numai la cestiunea națională. Articolul de fond „După visita împĕrătéscă" conține o remarcabilă aprețiare a situațiunei. In foileton, sub rubrica „Sĕptĕmâna literară", vedem un tractat de C. R. Motru asupra „Enciclopediei române", publicată la inițiativa Asociațiunei transilvane, și „Un străin despre capitala României".

— o —

Incă o escursiune în masse la exposiție. „Kolozsvár" anunță, că din comitatul Têrnavei micĭ a plecat la exposiția din Budapesta o cétă de 648 persóne, în cea mai mare parte plugarĭ din Dicio-St.-Mărtin și împrejurime. După cum era proiectat, ei au trebuit sĕ soséscă la Budapesta încă erĭ, în 11 Octomvre n. Cei ce au mânat acéstă turmă cuvêntătóre la marele têrg milenar sunt: fișpanul Sándor János, patru fisolgăbirĕi și 30—40 notarĭ. — Mai trebuia și vre-o cétă de gendarmĭ bine înarmațĭ, pentru ca siluirea, ce se face asupra bieților ómenĭ sĕ fiă mai evidentă. De-altmintrelea observăm, că după cum ni-se asigură din mai multe părțĭ, scirile foilor ungurescĭ în ceea ce privesce numĕrul ómenilor dușĭ la exposiție, mai ales când e vorba de Românĭ, sunt întotdéuna esagerate, cu scop de a-șĭ face „patrioții" reclam pe conta nóstră.

— o —

O carte ungurésca despre Românĭ. „A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állopata". (Istoria nisuințelor naționale române și starea lor actuală.) Sub acest titlu a apărut la Budapesta un mare volum, ce cuprinde nu mai puțin ca 801 pagine și al căreia autor este d-l *Jancso Benedek*, cunoscut cetitorilor noștri din scrierile sale anterióre despre „Dacoromânism și politica culturală maghiară", apoi aceea întitulată „Lupta nóstră de libertate și nisuințele daco-române". Douĕ scopurĭ dise autorul, că a avut scriind acéstă carte: de-o parte sĕ facă cunoscut publicului unguresc, cum scriu Românii mai ales, în ce privesce faptele privitóre la istoria Maghiarilor, nisuindu-se tot-odată „a restabili adeverul" în singuratice casurĭ; de altă parte scopul i-a fost sĕ arate istoricul desvoltărei nisuințelor de naționalitate ale Românilor, pentru ca astfel sĕ se pótă înțelege mai ușor starea de față a acestor nisuințe. Nu trebue sĕ uităm, că d-l Jancso scrie și acum despre Românĭ tot numai cu scop de a justifica nisuințele naționale maghiare contrare celor române. Prețul unui volum 8 fl.

— o —

Confiscare de tipăriturĭ slovace. In 9 c. se făcù o perchisiție polițiană în tipografia „Sf. Gellert" din Budapesta, și cu acéstă ocasiune judele inovisitor ordonà sĕ

---

tetele cele mai bine meritate, — și adĭ Ibsen e primul dramaturg contimporan.

Gerhard Hauptmann a scris piese teatrale, carĭ au fost fluierate. In loc de descurajare însĕ el scrise „Die Weber" („Țesătorii" în traducerea rom. în biblioteca „Șaraga"), carĭ au fost aprópe de a produce revoluțiunĭ sociale. După aceea a scris „Hannele" (luată în repertuarul teatrului din Brașov), care e ceva cu totul nou în istoria dramei. In timpul din urmă a scris o tragedie în *11 acte*: „Elorian Geyer", care a fost de dușmanĭ și mai mult fluerată ca celelalte, ér de prietinĭ, a căror numĕr cresce pe di ce merge, ridicată la culme. Ér acum nu numai în Germania, ci pretutindenĭ a fost primită cu cel mai mare interes scirea ca Gerhard Hauptmann lucră la „tragedia lui Christos".

Am putea sĕ mai amintim și pe alții, ca Zola, Strindberg și ca punct de culminare pe criticul Bleibtreu, dér credem, că din pildele aduse reese destul de evident, cât avem sĕ stimăm pe „caracterele artistice", căcĭ un scriitor de talent nu se sparie de glótă!

Ér la Haas acéstă frică e vĕdită mai ales în actul ultim, pe care un scriitor talentat nu l'ar fi scris de loc. Publicului îi place sĕ vadă scene fioróse când vine la tragedii și de multe orĭ îșĭ parfuméză unele dómne batistele mai mult ca de obiceiŭ. Haas ne-a arătat astfel de scene. Insĕ cei mai mulțĭ din public doresc un sfîrșit bun la piesă. Imĭ aduc aminte de o glumă publicată în eminentele „Fliegende Blätter". La sfîrșitul unui roman de foileton scrie autorul: „La început credusem sĕ las pe eroul romanului sĕ se împusce, ér pe eroina sĕ mérgă la mănăstire, la dorința publicului însĕ am hotărît sĕ fac ca ambii sĕ se căsĕtorésca!" Cam esagerat, dér fórte analog cu piesa nóstră. Actul ultim e destinat întreg pentru împăcărĭ, ba ce e mai mult: Sĕ légă și 2 căsĕtorii! „Săracii de ei, ce bine că e așa" audii îndĕrĕtul meu pe 2 bĕtrâne când cortina cădù.

Alte defecte ale piesei sunt: *lipsa de originalitate și puțină tehnică dramatică.*

Cei ce vor fi vĕdut piesa: „Schuldig" de Voss și „Der Dornenweg" de Philippi, vor fi constatat multă asĕmănare. In „Schuldig", e condamnat pe nedrept un ucenic de prăvăliă, că ar fi omorît pe stăpânul sĕu. El zace mult timp în chisóre, pană când adevĕratul asasin, un alt ucenic fugit în America fiind pe patul de mórte îșĭ recunósce crima. Thomas Leer (osînditul pe nedrept) se întórce acasă, unde nevastă-sa sĕ căsĕtorise cu un cârciumar, care o maltrata. Pe acesta Leer îl omóra vĕdĕnd chinurile nevestii-sale, devenind astfĕl ucigaș. Am atras deja atențiunea cetitorilor la un punct de asĕmănare între cele douĕ piese. Astfel de asămĕnărĭ sunt mai multe, carĭ provin póte și din faptul, că Leer precum și Ziegler au fost jucațĭ tot de d-l Neher.

In „Der Dornenweg" un contabil e făcut responsabil pe un furt și întemnițat. Furtul a fost comis din partea fiiului mai mic al negustorului jefuit, cu sciința mamei. Numai când contabilul șĭ-a făcut cei 12 anĭ de închisére se află crima prin cercetările fiiului celui mai mare al negustorului, care e advocat. Dojana ce o aruncă acum contabilul în fața mamii sémăna fórte mult cu cuvintele lui Ziegler adresate procurorului, apoi stăruințele advocatului tînĕr drept și — logodit încă au multe puncte, carĭ coincid și chiar și persóna lui Mr. Smith sémănă cu a unui consul din „Dornenweg" (Calea de spinĭ).

Dĕcă am cunósce și alte piese de ĕst soiŭ póte am mai putea constata asĕmănărĭ și o spunem asta fără de a ne fi frică de pĕcat, căcĭ tótă piesa arată fórte puțină independență.

Că „technica dramatică" încă îi lipsesce, arată mai bine deslegămêntul fórte puțin probabil. Ziegler și Carl locuiesc de anĭ în aceeașĭ temniță și nu se cunosc. Alte defecte le-am arătat mai sus, ér în minuțiosități nu voim sĕ întrăm. Observăm numai, ca în piesă obvin și monologurĭ, ca la vre-o ocasiune când vom vorbi despre monolog sĕ ne putem întórce și la piesa nóstră.

Am arătat mai nainte, că subiectul piesei nu e original, spunênd tot-odată, că acesta nu e un defect, când prelucrarea e bună. Cu părere de rĕu am trebuit însĕ sĕ constatăm în decursul analisei, că prelucrarea lui Haas e defectuósă.

Ce mai rĕmâne decĭ de lăudat la piesă?

Nimic! Sex. Til.

se confisce mai multe numere de ale diarului slovac „Krestyan“.

—o—

Director de bancă dispărut. Se telegrafiéză din Viena, că directorul filialei din Becicherecul mare al băncei austro-ungare, cu numele Heinrich Mikșa, a dispărut fără urmă. Se crede, că s'a sinucis. Neorênduelile, ce le va fi lăsat la bancă în urma lui, încă nu sunt date la ivélă.

—o—

Recolta viilor în România. După scirile sosite la ministerul român al domeniilor, recolta viilor din țéră este anul acesta și bogată și de o călitate superióră. In special renumita podgorie dela Cotnarĭ, unde a început culesul de câte-va dile, dă un vin de o calitate așa de bună, cum de multă vreme nu s'a pomenit.

—o—

Marĭ tempestățĭ în Anglia. Din Londra se depeșéză, că pe mările din jurul Angliei au furibundat dilele trecute tempestățĭ îngrozitóre. Mai turbate vifore au fost pe marea irică. La Honyhed s'a prăpădit o corabiă mai mică și trei persóne și-au pierdut viéța. Farul dela Danutsrock a dispărut cu totul, și celor 10 persóne, carĭ se aflau pe el nu li-se dă de urmă. O corabie mai mare s'a sfărîmat în portul Engelfield, și ómenii de pe ea toțĭ s'au înecat. Afară de acésta din tóte părțile Angliei sosesc scirĭ despre inundațiunĭ.

—o—

Fabricĭ de zahăr în România. De câte-va dile au sosit în România mai mulțĭ ingínerĭ din străinătate, trimișĭ de diferite societățĭ sě ia informațiunĭ asupra modului cum ar putea sě înființeze fabricĭ de zahăr. Inginerii au visitat deja pân'acum mai multe moșii, esaminând cu de-aměnuntul, décă se póte face o cultură sistematică a sfeclei de zahăr. O societate englesă din Liverpool a cerut primăriei din Craiova sě-i vîndă un teren necesar pentru construcția unei fabricĭ de zahăr în acest oraș.

—o—

Constituire. Societatea de lectură a elevilor dela institutul ped. teol. ort. din *Arad* s'a constituit în 26 Septemvre st. n. sub presidiul Prea Cuvioșiei Sale D-nului Augustin Hamsea, director seminarial, în următorul mod: De vice-președinte s'a ales Romul Roșescu teolog c. III; secretar: Romul Mladin teol. c. II; notarĭ: N. Vulpe teol. c. III, Ioan Moga teol. c. II și D. Vuculescu ped. c. IV; cassar: F. Roxin teol. c. II; bibliotecarĭ: A. Crăciunescu teol. c. I și T. Telescu ped. c. IV. In comisia literară: C. Gherga teol. c. III, C. Popescu teol. c. II, V. Mihulin teol. c. I, A. Ungurian ped. c. IV și D. Têrlai ped. c. III. In comisia revisoră: G. Dogariu, R. Hărduțu teol. c. III, M. Davidovicĭ teol. c. II, N. Costa teol. c. I, I. David ped. c. IV și P. Dîrlea ped. c. III.

Visita Regelui Serbiei în Bucurescĭ.

Etă după „*Epoca*“ amĕnuntele privitóre la sosirea și primirea M. S. Regelui Alexandru al Serbiei în România:

Mercurĭ, 16 Octomvre, vaporul român al regiei Monopolurilor Statului „Principele Carol“ se va duce la Belgrad.

A doua di, Joi 17 Octomvre, Majestatea Sa Regele Alexandru se va îmbarca pe vapor și va porni spre Giurgiu, unde va sosi Vinerĭ 18 Octomvre.

La Giurgiu Suveranul Serbiei se va urca în trenul regal ce va sosi în Bucurescĭ Vinerĭ 18 Octomvre órele 3 d. a.

La gară va fi întêmpinat de toțĭ membrii curței regale, carĭ vor conduce pe augustul óspe la palat.

Pe la órele 4 Regele Alexandru va acorda audiențe și va primi personalul legațiunei.

Séra prând de gală la Palat.

Sâmbătă, 19 Octomvre, Regele Alecsandru, însoțit de Suveranul român, va visita diferitele instituțiunĭ militare și de cultură.

La órele 12 dejun la Palatul dela Cotroceni. După amédĭ visitarea fortului Chitil a și apoi plecarea la Sinaia, unde Suveranii vor sosi pe la órele 5 séu 6; séra prând la castelul Peleș.

Duminecă, 20 Octomvre, visitarea împrejurimilor Sinaei. La órele 12 dejun oferit de cătră AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria. După amédĭ plecarea prin Predél-Pesta la Belgrad.

Causa pentru care M. S. Regele Serbiei nu vine prin Vêrciorova, ci cu vaporul până la Giurgiu, este că tînêrul monarch e de un temperament fórte nervos și suportă cu greu călětoriile mai lungĭ cu trenul. Distanța Belgrad-Bucurescĭ e drum de cale ferată 22 óre.

Petrecerea din Ciceu-Cristur.

Dare de sémă.

Ciceu-Cristur, 8 Oct. 1896.

Este un prejudițiu fals și prin nimica justificabil, că pe om l'ar împedeca, fiă mulțimea agendelor, fiă condițiunea în care se află, de-a participa la o petrecere, al cărei scop, afară de aceea, că e binele comun și al bisericei, dér e tot-odată spre binele moral al fiă-căruia, pentru-că după cum dice Littre „sociabilitatea este basa a tótă moralitatea.“

Cu satisfacțiune constatăm, că petrecerea din Cristur a dovedit acéstă în mod destul de palpabil. Afarăde societate, suntem nimica. In societate puterile nóstre spirituale se potențéză, puținul nostru se unesce cu al altora și se ridică la valóre.

Succesul moral al acestei petrecerĭ a fost esemplar, ce privesce succesul material comitetul cu satisfacțiune și-a ajuns scopul.

Premințênd acestea, priméscă tóte onoratele familii participante la acéstă petrecere și pe acéstă cale espresiunea deosebitei nóstre mulțămite și în special aceia, carĭ din conoscută-le marinimositate au contribuit și cu suprasolvirĭ.

Aceștia, după ordul din conspect, sunt următorii: Dr. Gabriel Tripon adv. 1 fl; David Sandor preot rom. cat. în Cristur 5 fl, Maria Pascu 1 fl. 40 cr., Simeon Vișian 1 fl. 40 cr., D-na Vișian 1 fl., D-na Targovețiu 40 cr. Georgiu Micu not. 60 cr. Vasiliu Chezanu 50 cr. Vasilie Bălan 60 cr., Michail Baciu 40 cr., Vasilie Tamașiu 40 cr., Vasilie Rațiu 10 cr., Gavrilă Marțian 40 cr., Ioan Morariu 10 cr., Gregoriu Pușcariu protopop 1 fl., Ioan Hales 10 cr., Pompei Făgărășianu 80 cr., Ioan Goron 40 cr., Dobai Miklos 1 fl., Teodor Bulea 40 cr., Rapolti 1 fl., Ioan Buxbaum 1 fl., V. Mureșianu 1 fl., Ioan Deac 1 fl., Danciu Alexă 1 fl.

Venitul total al acestei petrecerĭ a fost 103 fl. 10 cr., din carĭ subtragêndu-se spesele de 41 fl. 57 cr., au rěmas *venit curat 61 fl. 53 cr.*, care sumă înaintea senatului bisericesc s'a predat prim-curatorului din C.-Cristur, Dascal Mafteiŭ.

Georgiu Isaiŭ, președ.	**Iacob Marga**, cassar.
Ambrosiu Plaian, v.-preș.	**Sever Groze**, control.

Convocare.

Conform conclusului comitetului, societatea română „Progresul“ din Făgăraș își va ține a doua adunare generală din ést-an Lunĭ în 26 Octomvre n. c. la 3 óre p. m. în sala otelului „Paris“, la care sunt poftițĭ a participa toțĭ p. t. onor. membri, precum și alțĭ binevoitorĭ ai acestei corporațiunĭ.

Obiectele: 1) Raportul comitetului despre starea și activitatea societăței dela ultima adunare generală. 2) Raportul cassarului. 3) Diverse și propunerĭ.

Din ședința comitetului societățeĭ „Progresul“ ținută la 3 Octomvre 1896.

Dr. Ioan Șenchea, președinte.	*Ioan Berescu*, secretar.

Literatură.

„**Enciclopedia Română**“. Sub acest titlu, d-l C. R. *Motru* publică asupra acestei lucrărĭ în „Liga Română“ o apretiare mai lungă, din care estragem următórele:

In 7 Februarie anul trecut s'a deschis de cătră comitetul „Asociațiunei Transilvane“ publicarea unei *enciclopedii populare române* și a fost însărcinat cu conducerea ei d-l Dr. Diaconovich. Astădĭ, avem înaintea nóstră prima fasciculă a acestei publicațiunĭ, o broșură de 88 pagine. Enciclopedia întrégă va cuprinde, după cum ne însciințéză editorul, cel puțin 2 tomurĭ, de câte 60 cóle de tipar fiă-care, și va fi înzestrată cu o mulțime de ilustrațiunĭ și harte.

Modul cum se presintă prima fasciculă, e cât se póte de îmbucurător. Esecuțiunea tehnică e escelentă; alegerea materiilor e făcută cu multă pricepere și stilul, în care sunt scrise, e cât se póte de potrivit scopului. Câte-va articole chiar, cum sunt: *academia*, *aer*, *Africa*, *Abrud*, *Alba-Iulia*, *Albina*, etc., sunt mai pe sus de orĭ-ce laudă.

Trebue așteptat sfârșitul, bine înțeles, pentru a-șĭ pute cineva face o judecată definitivă asupra unei asemenĭ întreprinderĭ. Totușĭ nu e greu de a prevedé de pe acum, că sfârșitul va fi încununat de succes. „Enciclopedia Română“ este până acum o promisiune numai, dér una din cele carĭ es în afară din sfera celor obicĭnuite. Va fi ținută și peste un an, doi, vom avé, de sigur, lucrarea dorită de toțĭ iubitorii culturei românescĭ....

„Enciclopedia Română“ este între primele publicațiunĭ décă nu prima publicațiune chiar în care conscĭința unitățiĭ nóstre naționale se resfrânge cu tótă claritatea. Autorii „Enciclopediei Române“ doresc lățirea cunoscințelor folositóre; și întărirea iubirei de ném prin arătarea intereselor comune, care légă pe toțĭ Românii. „Comitetul Asociațiunei Transilvane“ — se dice în apelul tipărit în fruntea primei fascicole — „s'a credut dator a-se îngriji de o publicațiune, care sě dea publicului cetitor român o oglindă cât mai fidelă a stărilor poporului nostru în tóte țěrile locuite de Românĭ și tot-de-odată sě-l țină în curent cu progresul culturii omenescĭ“.

E o nobilă datoriă aceea, pe care și-a luat'o Comitetul Asociațiunii transilvane și nu ne îndoim, că ea va fi îndeplinită cu tóte dificultățile ce i-se pun în cale pentru a rěmâné astfel ca o pildă generațiunilor viitóre!

*

In Tipo-litografia N. D. Miloșescu din Têrgu-Jiu a apărut: „**Mânăstirea Tismana**“, de *Alexandru Stefulescu*, cu un mare număr de clișeurĭ și ilustrațiunĭ istorice escelent esecutate. Valórea acestui op, elegant esecutat, reiese din însu-șĭ titlul cărții. Autorul înfățișéză după documente și inscripțiunĭ mănăstirea Tismana neprețuitul monument istoric din județul Gorj, cea mai vechiă între mănăstirile esistente adĭ în România, întemeiată cu 520 anĭ înainte de Radu-Negru-Basarabă. Scurt dis: opul d-lui Ștefulescu presentă cel mai mare interes atât din punct de vedere istoric, cât și artistic. Un esemplar costă 4 lei.

Teatru german. Joi s'a jucat piesa lui Ibsen: „Die Nordische Heerfart“ (Espedițiunea nordică). Este un eveniment când sě dă ocasiune publicului brașovén de a vedea vre-o piesă de Ibsen și îl vom folosi de acésta pentru un foileton al „Gazetei Transilvaniei“. Aicĭ vom aminti numai câte-va cuvinte despre representația piesei. Cu părere de rěu acésta nu o putem întru tóte lauda. Mai întâiŭ trebue sě îĭ facem regisorului vre-o 2 observărĭ. Décă póte nu-i vina dumnealui că drept decorațiunĭ a caselor din sutele prime după Christos (în care timp sě petrece piesa) e aceeașĭ ca în salónele de adĭ și că toalele încă nu s'au potrivit de loc cu timpul (insușĭ D-l regisor avea o haină cu care sě îmbracă de regulă soldații lui Wallenstein!), apoi de sigur e vina lui că a împărțit rolele rěu și ea sufere greșelĭ archaice la actorĭ. A da rolul lui Sigurd D-lui Renner, însémnă a strica tótă piesa. Unde este Dl Claar, care a fost anunțat dela început ca prim erou tragic? Décă nu e însě el sě-ĭ fi dat cel puțin rolul D-lui Neher, a cărui multilateralitate o cunóscem cu toții și care deși e pentru rolurile de caracter ar fi sciut sě-șĭ facă de sigur datorința. Cu acéstă ocasiune avem sě-i facem și D-lui Renner observația sě se lase de pathosul acela în vorbire, căcĭ dór nu-i pentru Dumnezeu pathosul „pflaster“ ca sě-l pui în tot locul! Singurul lucru laudabil în regie a fost acompaniamentul orchestrei, unde mașinăria teatrului nu mai ajungea. Tot slăbuț a jucat și d-șóra Hoheneck, care ținea pururea batista (Die regisor! batistă în suta a V după Chr. la popórele sělbatice!) la ochi și gură, oprind astfel vorbele în ea. Dl Teller ne-a mulțămit până la declamarea versurilor spuse la morméntul copiilor sěi. Bine au jucat D-l Dieffenbacher și d-șóra Müller, ér demn de tótă admirațiunea a fost jocul intradevĕr măiestru al dșórei Wachtel, fără de care representația de Joi ar fi făcut aprópe impresia unei parodii asupra dramei: „Die Nordische Heerfart.“

Opereta „Der Bettelstudent“ de Sâmbătă ne-a oferit ca tóte operetele din ciclul acesta musică bună și costume frumóse. Afar de damele *Eibenschütz* și *Makes* remarcăm pe d-nii *Münich* (Ioan Ianiki) *Leichter* (guvernorul Olendorf) și cu deosebire d-l *Stickel* (Simon Rimanovich) care a arătat multă flecsibilitate interpretându-șĭ rolul cât se póte de bine.

Mâne, Marțĭ se va da opereta „*Der Vogelhändler*“.

NECROLOG. **Petru Robotin**, notar de cerc și proprietar în Poiana, a rěposat la 9 Octomvre n. c. în al 48-lea an al vieții și al 22-lea al căsětoriei. 'L jălesce întristata-i soțiă Gizela n. Știrb cu fiica sa Iolanta și alte rudenii. — Fiă-i țĕrîna ușóră!

DIVERSE.

Duelul unui oficer de poliție. Dilele trecute un oficer de poliție din Tunis se plimba cu soția sa de braț. Pe drum se întâlni cu un oficer dela armată, care arunca nisce privirĭ obraznice cătră tinera femeiă. Bărbatul se simți ofensat și îĭ adresă oficerului nisce cuvinte nu prea plăcute. Din causa acestor cuvinte oficerul în diua următóre își trimise secundanții la oficerul de poliție. Acesta îĭ primi frumos și liniștit îĭ ascultă până în fine, când apoi se adresă cu cuvintele:— „Domnilor, d-vóstră m'ațĭ provocat. E bine. Dér prima mea datorință e ca sě observ legile. Așadéră, cu cea mai mare părere de rěu, sum silit sě vě dețin“. Și de fapt oficerul de poliție a și deținut pe secundanțĭ și numai a doua di au fost pușĭ pe picior liber de cătră prefectul poliției, dér de duel nicĭ vorba n'a mai fost.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.95
Renta de coróne ung. 4%	99.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	122.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. -
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.15
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.30
Imprum. ung. cu premii	155.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.—
Renta de hârtie austr.	101.25
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	121.40
Losurĭ din 1860	144 25
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	939.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	399.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	364.75
Napoleondorĭ	9.54
Mărcĭ imperiale germane	58 82½
London vista	119.80
Paris vista	47.62½
Rente de coróne austr. 4%	101.10
Note italiene	44.50

Cursul pieţei Braşov.

Din 12 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Anunciurĭ

(inserţiuni şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicăriĭ unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans."

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8 05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Cluşiu	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Teiuş	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra		Arad	2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6 19			Vinţul de sus		Budapest	2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu		2.48	12.40		11.59	2 26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş			10.55		10.48	12.45
3.04		4.45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighişóra		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Haşfalĕu		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apaţa		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58		6.33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Braşov	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2.19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3.01		Timiş		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoş		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorhei	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriş — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marţa şi Vinerea		8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Braşov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zêrneştĭ	6.20	12.05	

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10 (Numai Luňia comunică.)	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică	Ţagu-Budatelic	Circulă numai Marţa	4.50	9.40
7.38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Lechinţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6.55
9.59	4.55		Bistriţa		1.16	5 52

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin	6.05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9.07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre insemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.